

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, péntek 1911. szeptember 1.

197. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viaio del' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A marokkói bonyodalom.

Fiume, aug. 31.

A Marokkóra vonatkozó német-francia tárgyalásokról írva, megállapítottuk azt a tényt, hogy a hat héten át folytatott berlini tárgyalások holt pontra jutottak és hogy a beállott fennakadás következtében a német kancellár és Kinderlen-Wächter külügyi államtitkár Wilhelmshöhebe utaztak jelentést tenni a császárnak a változott helyzetről.

És ezzel kapcsolatban megemlékeztünk arról is, hogy Cambon berlini nagykövet meg Párisba sietett, hogy maga is jelentést tegyen az eddigi tárgyalások eredménytelenségéről, a francia kormány végleges döntését provokálja, abból a célból, hogy ultimátumszerű utasításokkal a kezében újból fölvehesse a megszakított tárgyalások fonalát.

A marokkói bonyodalom kiélesítése annál nagyobb izgalmat keltett mindenfelé, mivel külföldi híradások alapján már-már hinni lehetett a megegyezés létrejöttében. A tárgyalások folyamán előállott nehézségeket pedig hirtelen főleg az okozta, hogy a német diplomácia folyton újabb meg újabb követelésekkel állt elő, amelyeket honorálni Cambon berlini nagykövetnek nem állott módjában.

Bajos ellenőrizni és lehetetlen megállapítani ezen hírszéltekéket alapos voltát, annyi azonban kétségtelennek látszik, hogy Vassel tangeri német konzulnak volt a legnagyobb befolyása a tárgyalások elodázására. A részletek könnyebb és precízebb megállapítása céljából ugyanis sürgősen Berlinbe hívták Vassel

tangeri német konzult, aki azelőtt Marokkó belsőjeinek különböző pontjain sokat működött és így a francia szisztémának avatott ismerője. Azért hívták, hogy a tárgyalások folyamán mint tanácsadó funkcionáljon. E hónap 15-ike óta vett részt a külügyi hivatal megbeszélésein és ettől az időponttól kezdve emelte föl Németország a terület-kárpótlás iránti igényeit és itt jutott zátonyra a kibontakozás.

Cambon végre is megunt az örökös herce-hurcát s Párisba utazván, arra kérte kormányát, hogy a Németországnak nyújtható koncessziók most már szabatosan állapíttassanak meg.

Caillon miniszterelnök, miután Cambon berlini, Barrère római és Cambon londoni nagykövetek bevonásával alaposan megtárgyalta a nagyfontosságú ügyet, több órás minisztertanácsban végre is dűlőre vitte a kérdést.

Ezen a minisztertanácsban ugyanis pontosan körülírták azokat az új instrukciókat, amelyekkel Cambon nagykövet visszatér Berlinbe. Jegyzőkönybe foglalták az utolsó feltételeket s ezeken túl Franciaország nem hajlandó Németország irányában elmenni az engedelmények terén. Cambon mindenekelőtt azt fogja kivánni a német külügyi kormánytól, hogy tüzetesen körvonalazza kívánságait Marokkóban s evégből magával viszi a francia kormány memorandumát, amely a francia érdekszférát jelöli meg Marokkóban.

A Cambonnak adott instrukciókat természetesen egyelőre csak a beavatottak ismerhe-

tik, de a kiszivárgott hírekből és a francia, valamint az angol sajtó barátságos magatartásából joggal lehet következtetni arra, hogy Párisban meg Londonban is alapos a reményesség arra nézve, hogy a Franciaország által felajánlott, rekompenzációs feltételek teljes mértékben ki fogják elégíteni Németországot.

Ami a francia ellenköveteléseket illeti, a dolog természetéből folyik, hogy a francia kormány a legnagyobb súlyt helyezi a marokkói pozíciójának oly módon és oly mértékben való megerősítésére, hogy ne csak megszűnjék Németországnak abbeli joga, hogy bármely ürtügy alatt még egyszer beleavatkozhassek a marokkói ügyekbe, hanem, hogy egyúttal előkészíttessék annak is a lehetősége, hogy kellő időben a szultán francia protektorátus alá helyezhesse a maga országát.

Mivel pedig jól tudják azt Párisban is, hogy Németország holmi csekélyebb jelentőségű ellenszolgálatok fejében nem adná ehhez a beleegyezését, a francia kormány állítólag a legmesszebbmenő gazdasági és kereskedelmi szabadságot hajlandó biztosítani Németországnak Marokkóban. Azonkívül Németország afrikai gyarmatai is nagy területi gyarapodást nyernek a Kongó irányában.

S hír szerint Cambon ezúttal abban a helyzetben lesz, hogy a területrekompenzáció tekintetében jóval többet nyújthat Németországnak, mint amennyit előbbeni utasításai alapján felajánlhatott.

Ezzel kapcsolatban azt jelentik egy párisi lapnak Berlinből, hogy viszont a francia kormány a francia határ kikerítése céljából ki-

„A Tengerpart“ tárcája.

Beiratás előtt.

Tanácsok.

Jön az iskolaév, itt van mindjárt szeptember. Ezer gond, ezer kiadás, ezer függő kérdés a szülőknek. Mit tegyen, hogy legyen: hová adja a fiát, mit csináljon a leányával. Ilyenkor erkölcsi kötelessége annak, akinek van, jó tanácsait előadni. Nekem vannak. Ha nem is jók, de eredetiek. Ha nem is követik, legalább olvassák el.

Tehát:

1. Mindig más felekezeti intézetbe add gyermekedet, mint amilyen hiten ő maga van. Így biztosan állhatatos marad.

2. Ha kosztba adod a gyermekedet, ügyelj a következőkre. Ha a húst szereti a gyerek, add pékhez kosztba, ha a tésztát szereti, add henteshez, mert a pék csak hussal él, a hentes meg gyűlöli a szagát is, de annál jobban szereti a finom tésztát, amit a pék még ünnepnap is lenéz.

3. A tanárokat ma már nem lehet megvesztegetni. Ma már a tanárok vesztegetik meg a rossz tanulók szüleit, hogy vigyék máshová a gyerekeiket.

4. Ha szép a leányod: hagyd otthon és ne taníttasd. Ha csunya: a férfiak hagyják ott-

hon. Ha van hozománya lányodnak, képeztesd ki valamire: a diploma a legmegbízhatóbb férj, egy gazdag lány számára. Ha nincs egy krajcárja sem, add hamar férjhez: a férj a legtöbbet érő diploma egy szegény lánynak.

5. Ha kereskedő hajlamai vannak a fiadnak, add be a tánciskolába, ha jogász akar lenni, irasd be a theológián, ha színész hajlamai vannak, vidd el a siketnéma intézetbe, ha katonatiszt szeretne lenni, végeztess vele kereskedelmi — és ideális állapotok lesznek a földön. Lesznek sliffel bíró kereskedőink, istenfélő ügyvédek, értelmesen beszélő színészeink és a tartozik-követel rovatra ügyelő, adósság nélküli tisztjeink.

6. Instruktor ne végy a fiadnak. Ha fiad instruktorra szorul, ez azt jelenti, hogy rossz tanuló. A rossz tanulónak pedig van elég sok pajtása, a kikkel sokkal olcsóbban és szívesebben eljátszik, mint az instruktorral.

7. Tankönyveket csak új áhapatban végy. Ma már oly ritka az ilyen ember, hogy annak olcsóbban adják a vadonatúj könyvet, mint az öregget. Az öreg könyvek ma a legdrágábbak, mert mindenki ilyet akar, így tehát mesterségesen kell vadonatujakat erre a célra preparálni.

8. Ha a fiad jogász akar lenni, fojtsd meg. Ha katoná, akaszd föl. Ha kereskedő, lödd agyon, Ha hivatalnok, mérgezd el. Es ha

ezek után még tanácsot tudsz adni neki: ugy tömesd ki magad!

Ime: ezek a jóakaratu tanácsaim a szülőkhez. Pestalozzit is megszegyenítő szabad- elvű tanácsaimból most még adok egyegnéhányat magának a tanuló ifjuságnak is.

1. Jobb egy biztos szekunda ma, amit kijavíthat, mint holnap egy elégséges, ami bizonyítványodban holdodig elkísér.

2. Csak az alsó osztályokban dohányozzál. 14 éves kortól felfelé csak a cukor szópása méltó.

3. Az önképzőkörben ne add be Tompa Mihály verseit és Rákosi Viktor humoreszkjét, mert mit fogsz akkor plagizálni felnőtt korodban, ha már elismert író leszel?

4. Nem illik reggel nyolckor a felsőbb lányiskola elé menni, tizenkettőkor az apácák intézete körül sétálni és egykor már a tanító-nőképezde előtt leleskelni. Már diákkorodban szokd meg a ragaszkodást és hűséget, akkor a válóperes ügyvédek elmehetnek díjnokoknak.

5. Mennél több melléktárgyat tanulj. Ma az iskola melléktárgyai hajtják az életben a legtöbb hasznót.

6. Csak ha szép lány vagy, tanulj, mert a szépre hamar ráfogják, hogy buta liba. Ha csunya vagy, nem kell tanulnod, ugy is felteszik rólad, hogy legalább okos vagy. Ha ezt az elvet hirdetnék a leányiskolákban, nem

sebb területet követelne a maga számára a területével határos afrikai német gyarmatból. Már csak azért is, hogy a francia sovinszták ne akadhassanak fel azon, hogy a franciák 1871 óta most már másodizben kénytelenek Németországnak francia területet átengedni. Abban az esetben, ha ezuttal a franciák is szerzhethetnének Afrikában bármily kiterjedelmű német területet, a francia sovinszták könnyebben nyugodnának bele a cserejellegű üzletbe.

Mindezek azonban csak föltevés, melyek esetleg közel is járnak az igazsághoz, de alig hihető, hogy a külföldi sajtó bármely orgánumának is módjában állana megismerni és közzétenni Cambonnak adott információkat, mielőtt azokról a német kormány hivatalos formában is tudomást nem szerzett.

A berlini tárgyalásoknak újból való fölvétele talán még e hét folyamán fog megtörténni. A párisi kormány utasításai szerint ugyanis Cambonnak szerdán már Berlinbe kellett volna utaznia, de mivel a nagykövetségben megbetegedett, könnyen megtörténhetik, hogy Párisból való elutazása s az azzal kapcsolatos berlini tárgyalásoknak megindítása néhány napi késedelmet fog szenvedni emiatt.

Az újból megindítandó tárgyalások, mint hírlik, legfőképen írásbeli uton fognak folytatódni. Az előbbeni tárgyalások époly hosszadalmas, mint sikertelen volta főleg arra vezethető vissza, hogy a tárgyaló diplomatákat a legtöbb esetben cserben hagyta emlékező tehetségük s hol az egyik, hol meg a másik nem tudott vagy nem akart elég pontosan visszamélekezni az előbbi napnak a megállapodásaira, amiért is másnap megint elejéről kellett kezdeni a félig-meddig már befejezettnek vélt művet. Ezt a Penelopemunkát, úgy látszik, megunták a franciák és ezért minden egyes tanácskozás után Cambon és Kinderten-Wächter ugynevezett aide memoire-ben írásbelileg fogják összegezni és megörökíteni az aznap tárgyalások eredményeit.

A tárgyalások gyorsítását célzó ezen módszer ellen pedig annál kevésbé emelhető kifogás bármely oldalról is, mivel nemcsak a tárgyaló felek, hanem egész Európa érdeke azt követeli, hogy abban az esetben, ha valóban bizonyulnának a francia előzékenységről és békés eseteiről szárnyra bocsátott párisi

volna rossz tanuló egy sem, mert nincs leány, aki elhinné magáról, hogy csunya.

7. Az érettségítőtl ne félj, mert az utolsó bukás tíz évvel ezelőt volt. Az én is voltam.

8. Ne restelj könyvet vinni az előadásokra. Ma a kisdíák három oldalt dug a belsősebébe és úgy megy az iskolába, a matrandus már egy könyvet visz a hóna alatt. A jogász pedig táskával sem restel végigszaladni az utcán.

9. Orvosi bizonyítványt ne hamisíts, mert ez becstelenség és erre rájöhettek. Inkább mondd az orvosnak, hogy görcsöd van, ezt biztosan nem lehet megállapítani soha és még a katonáknál is respektálják, ahol pedig a halottak is szimulánsok és a fülfájás ellen is csak komótipót rendelnek.

10. A hittan óra nem arra való, hogy ott tornagyakorlatokat végezz, a tornaórán ne az algebra gyakorlatokat oldd meg, a görög órán ne latint tanulj, a latin órán pedig ne énekelj, mert erre való az énekóra. Ne krétázd be a katedra ajtaját, mert az okos tanár ismeri már ezt a viccet és ezért nem a székre, hanem a katedrára ül. A leckéket ne a manzsettára ird, mert oda a tanár jegyzi fel a maga gyengéjét...

Es ezen a nyomon csak így tovább. Addig, míg a hatóságilag ellenzett tanügyi iródmát megnyitom, talán elég lesz ennyi is.

Aida.

hírek, a német kormány is végre felhagyjon azzal a halogató politikával, melyet eddig követni jónak látott.

Sz. S.

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó jubileuma.** *Wickenburg* István gróf kormányzó állami szolgálatának harminc éves jubileumát szeptember 3-án ünnepli. Ebből az alkalomból a kormányzóság tisztikara holnap, pénteken délelőtt az ülésteremben összegyűl s ott megemlékezik a kormányzó jubileumáról. Az ünnepi beszédet *Kankovszky* Ferencz miniszteri tanácsos, a kormányzóságnak jelenlegi vezetője fogja mondani. A kormányzóság tisztikara a morvaországi Wischenauban üdülő kormányzónak holnap meleghangú üdvözlő táviratot küld, a kormányzó visszaérkezése után pedig külön ünnepély keretében fog megemlékezni a jubileumról.

Wickenburg István gróf szolgálati jubileuma alkalmából holnaptól kezdve a kormányzóságon üdvözlőket tesznek ki aláírás céljából.

— **A japán hadihajók érkezése.** A „*Kurama*” és „*Tone*” japán hadihajók, melyek római jelentés szerint tegnap indultak el Civitavecchiából, szombaton reggel érkeznek Fiuméba. Az érkezés pontos ideje még nincs megállapítva.

— **A susáki választások eredménye.** A tegnap lefolyt susáki községi választásokon az új ellenzéki párt jutott győzelemre. Összesen 509 választó szavazott le. A választási eredmények, a már tegnap közölt virilistákon kívül a következők:

Terzatto: *Linich* József, *Ruzic* Antal, *Jellussic* Milán. *Podvezice*: *Matkovic* Angyalés *Randic* Dioniziusz. *Drága*: *Potocniak* V., *Bonetich* Antal dr., *Susák* *Furlan* József, *Marac* Péter, *Petric* János, *Néger* József, *Rossi* Ferenc és *Sablich* Antal; *Costrena Sveta Barbara*: *Stipanovic* Kozma, *Costrena Sta Lucia*: *Sodic* Konstantin (ópárti) és *Glazar* Luca. A választás minden rendezés nélkül ért véget.

— **Utazási ösztöndíj.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban értesítette a kormányzóságot, hogy *Kovács* Géza dr., a fiumei állami főgimnázium tanára részére 300 korona utazási ösztöndíjat engedélyezett. *Kovács* tanár Olaszországba fog tanulmányutat tenni.

— **A koleramentes Fiume.** A belügyminiszter tegnap értesítette a kormányzóságot, hogy *Fiume koleramentességét notifikálta*. Ennélfogva a külügyminiszterium a külföldi államokat *Fiume koleramentességéről* értesítette s így a fiumei kikötőből érkező hajókkal szemben alkalmazott óvintézkedések megszűntek.

— **Pénztárvizsgálat a városházán.** *Ossoinack* András másodalpolgármester tegnap két rappresentante kíséretében a városi pénztárnál megtartotta a szokásos vizsgálatot s a pénztárkezelésnél mindent rendben talált.

— **Fiume magyarfaló téparancsnoka.** Az utóbbi évek folyamán *Fiume* polgársága és helyőrsége közt a legjobb egyetértés honosult meg. A tisztikar különös előszereettel veszt részt a polgárság társadalmi mozgalmában s igyekszik mind barátságosabb viszonyban élni a város polgáraival. Most azonban egy nemrég ide transzferált ezredes megbolygatni igyekszik ezt a jó viszonyt, bárha még alig melegegett meg új tartózkodási helyén. Az új téparancsnokról, *Hinneck* Jenő ezredesről van szó, aki eddig a 40-ik gyalogezred parancsnoka volt, néhány héttel ezelőt azonban *Fiume* téparancsnokává nevezték ki. Az ezredes egész katonai pályája alatt Ausztriában szolgált s legutóbb is egy galíciai helyőrségen teljesített szolgálatot. Most *Fiuméba* került s itt azzal kezdte meg működését, hogy ütött egyet a magyarságon és annak jogain.

Alig foglalta el új hivatalát, egy magyar

nyelven irt akta került eléje aláírás céljából, *Ezerkilencszáznegy augusztus huszonkilencedikén* ugyanis *Pitreich* akkorijközös hadügyminiszter 4856. számú rendeletével, melyet a *Rendeleti Közlöny* is közöli, utasította a katonai hatóságokat, hogy a magyar hatóságokkal (ügyészséggel, postával és más magyar hivatalokkal) magyar nyelven levelezzenek. A rendelet számolt a magyarul nem tudó parancsnokokkal is, a mennyiben ily esetben a magyar és német nyelvű levelezést írja elő. Mióta e rendelet megjelent, a magyar hatóságok a katonaság átiratait magyar nyelven kapják. *Hinneck* ezredes azonban másként gondolkozott. Neki smarn volt a közös hadügyminiszter rendelete s mikor a magyarul irt akta eléje került, nem írta alá az iratot. Ő csak egy nyelvet ismer — ugymond — a hadsereg egyesegyedül hivatalos nyelvét: a németet. Szigorú hangoz utasította a téparancsnokság tisztjeit, hogy ezentul csakis német nyelven levelezzenek a magyar hatóságokkal, mert más nyelvű aktát nem láttamoz. A tiszték figyelmeztették az ezredest, hogy utasítása helytelen, mert a magyar, illetve magyar-német levelezést hadügyminiszteri rendelet kötelezően írja elő s azonkívül a zágrábi 13. hadtest parancsnokságától is külön utasítás figyelmezteti a tiszteket a rendelet pontos betartására. Az ezredes a tiszték figyelmeztetését nem vette tekintetbe, hanem megmaradt álláspontja mellett s azóta magyar nyelven egy irat sem készül a fiumei téparancsnokságon.

Ez a tényállás. Az ezredes magyarfaló eljárása nyit titok tárgyát képezi és nagyon sok szóbeszédre ad alkalmat. Amit még az Ausztriában székelő katonai hatóságok sem mernek megtenni, azt *Hinneck* ezredes ur a magyar állam területén megcselekszi. Fűtül a rendeletre s ezzel gondol szolgálatot tenni a „Gesamtmonarchie” hiveinek. Pedig érdemeiket ezzel nem szerez. Mert az ezredes a hadseregben kétségtelenül nagy ur, de még nálánál is nagyobb ur a hadügyminiszter, a ki nem azért bocsát ki sokat tárgyalt rendeleteket, hogy azokat *Hinneck* ezredes ur szeszélyes jókedvében ne respektálja. Ebben az ügyben az utolsó szó a hadügyminiszter itleti, aki bizonyára érvényt fog szerezni elődje rendeletének. Ha pedig *Hinneck* ezredes továbbra is csak német nyelven fog a magyar hatóságokkal levelezni, nagyon hamar felcserélheti a fiumei téparancsnokságot a gráci pénzióval. Ott aztán írhat akár hottentotta nyelven is.

— **Az egészségügyi bizottság ülése.** A városi közegészségügyi bizottság, mely a múlt héten járványbizottsággá alakult át, tegnap este a városházán *Dardi* Vazul városi tanácsvezető elnöklésével ülést tartott, amelyen a város közegészsége érdekében számos üdvös határozatot hoztak.

Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy a múlt ülésen határozatra emelt intézkedések fogantatosítottak. Azután *Blasich* Mario dr. városi tisztifőorvos beszámolt a közelmúlt egészségügyi eseményeiről s a város egészségügyi helyzetét kielégítőnek tartja. Megemlíti egyben azt a visszaélést is, amelyről tegnap mi is irtunk.

Ezt a visszaélést a holt *Fiumára*-csatorna borosbárkánál követik el, ahol a hordókat a csatorna piszkos vizével öblítik. Indítványozza, hogy az ilyen visszaéléseket büntetésekkel akadályozzák meg. Az indítványt általánosan elfogadták. Elhatározták egyben, hogy utasítani fogják a végrehajtó bizottságot, hogy lépjen érintkezésbe a tengerészeti hatósággal, illetve a révhivatallal, hogy a csatorna mentén révkalauzi szolgálatot létesítsen a visszaélések ellenőrzésére s intézkedések történjenek az ottani borosbárkák eltávolítására.

A tisztí főorvos ezután szóba hozza a város több helyén levő forrásvizeket és

utal ezek veszedelmességére, mert állandóan inficiálva vannak. Indítványozza, hogy e forrásokat zárják el a nyilvános használatól. Ez úgy lehetséges, hogy a palákat deszkákkal lefedik. Az indítványt elfogadják s az intézkedés végrehajtásával a műszaki hivatalt bízzák meg.

Majd áttér a főorvos a Scoglietto és a via Castello közt levő Jerina-istálló ügyére. A főorvos arra való tekintettel, hogy az istálló valóságos kolerafészek, azt indítványozta, hogy küldjenek ki bizottságot a telep megvizsgálására s ha szükségesnek mutatkozik az istálló lezárása, akkor ezt haladéktalanul rendeljék el.

Azután Susák közegészségügyi viszonyai kerültek szóba s miután megállapították, hogy az egészségügyi viszonyok ott teljesen kielégítőek, elhatározták, hogy a tej-, zöldség- és gyümölcsbehozatali tilalmat visszavonják.

Az ifju szocialisták pártja a városi tanácstól nemrég a népkertnek mulatság céljaira való átengedését kérte. A városi képviselő testület, minthogy ilyen mulatságok alkalmával meg szokták rongálni a népkert növényeit, a Ciotta-kertet bocsátotta az ifju szocialisták rendelkezésére. Ezek azonban nem elégedtek meg a Ciotta-kerttel s újból kérvényt intéztek a representanzához. A városi képviselőtestület azonban most már egyáltalában nem engedélyezte az ifju szocialistáknak a mulatságot, minthogy a város jelenlegi egészségügyi állapota ezt nem engedi meg. A közegészségügyi bizottság hozzájárult a képviselőtestület határozatához.

A bizottság ezután elhatározza, hogy a szeptember 8-ikára jelzett vásárt egészségügyi okokból betiltja. Végül elhatározták, hogy a hőség és a bizonytalan egészségügyi viszonyok miatt a városi iskolák megnyitását szeptember 18-ára halasztják el.

Az Ungaro-Croata gépészeinek ügye. A Magyar-Horvát tengerhajózási részvénytársaságnál kitört sztrájkból kifolyólag több gépész állás nélkül maradt. A gépészek előbb a társaságnál kérték újrafelvételüket, majd midőn a társaság elutasító választ adott, a képviselőházban küldöttség útján kérték Lukács Lászlót, mint a kereskedelemügyi minisztert, hogy vegye pártfogásába az elbocsátott gépészeket. A miniszter Roediger Ernő miniszteri osztálytanácsos révkapitányt, az Ungaro-Croata miniszteri biztosát biztatta meg a gépészek memorandumának elintézésével, az osztálytanácsos azonban azzal az indoklással utasította vissza a gépészek kérvényét, hogy a társaság pályázatot hirdetett az üresedésben levő gépészi állásokra s így módjukban lett volna az állásokra pályázni.

A kedvezőtlen elintézés folytán ma délelőtt a Művezetők Országos Szövetsége fiumei kerületének elnökei Fodor Gábor városi képviselőtestületi tag és Frankl József, a gépészek érdekében tisztelegtek a tengerészeti hatóságánál, a révhivatalnál, a városi tanácsnál és az Ungaro-Croata igazgatóságánál, a gépészek újbóli alkalmaztatását kérve. A küldöttség megnyugtató választ kapott.

Angol tenyészállatok Fiumében. A „Kossuth Ferenc” gőzessel kedden ötszáz drb tenyésztehén és tizenhat darab tenyészbika indult Fiuméba. Az állatokat, melyeket az osztrák kormány vásárolt Angolországban és a melyek valódi mintapédányai az angol tenyésztehenek, az osztrák kormány Ausztria mezőgazdái közt fogja szétosztani.

Szőlőtőkék a cosalai iskolának. Caspari Ferenc, a Medgyesen levő Küküllőmenti első szőlőültetvény tulajdonosa a cosalai elemi iskola rendelkezésére bocsátott negyvennégy szőlőtőkét 10-10 példányban, tehát 440 darab szőlőtőkét kísérleti célokra. Az iskola igazgatósága a nagylelkű adományért ezuton is köszönetét fejezi ki.

Hajóvizsgálat. Tegnap délelőtt az „Alberoni” olasz gőzös kolerafertőzött helyről Buccariba érkezett, ott azonban nem tudták az egészségügyi vizsgálatot megkezdeni, mire a buccarai révhivatali kirendeltség a gőzöst Fiuméba irányította. Itt Gáldonyi Miklós dr., a tengerészeti hatóság kiegészítő orvosa és Minach Antal lovag révkapitány végezték az egészségügyi vizsgálatot s az olasz gőzösn minden rendben találtak.

A szeptemberi időjárás. Meteor időjósolata szerint szeptember hó első napjai meleg, száraz napoknak ígérkeznek. Szeptember havának változói napjai: 2-8-13-14-15-17-21-22-26 és 30-ra esnek. Legerősebb hatásaik: 2 száraz, meleg; 13 viharos, igen változó, hűvös; 17 csapadékos; 21 meleg, száraz; 26 szeles, esetleg viharos jelleggel.

Betörés a Gál-villába. Ma éjjel Gál János kávényakkereskedő pecinei villájában betörők jártak. A betörők behatoltak Gerő Arthur divatrukereskedő szobájába s onnan egy 110 korona értékű felöltőt loptak el, majd a Gál-cég tisztviselőjének, Kischer Rezsőnek szobáját nyitották fel s innen 140 korona értékű ruhaneműket és 63 korona készpénzt vittek el. A betörőket azonban további munkájukban megriasztották s így a futásban ke-restek menekülést. Most a susáki csendőrség nyomozza őket.

Iskolai beiratások. Beiratkozás a női kereskedelmi tanfolyamra. A fiumei áll. felső keresk. iskolával kapcsolatos mindkét (magyar és olasz tannyelvű) női keresk. tanfolyamon a beiratás szept. 1, 2 és 4-én d. e. 11-12-ig történik a felső kereskedelmi iskola épületében (Via Flavio Gioja 2 sz.) A tandíj 100 korona, amelynek fele a beiratkozás alkalmából, másik fele pedig 1912. év február hó 1-én fizetendő. A jelentkezés azokra nézve is kötelező, akik már június havában kérték előjegyzésüket.

Tolvaj alkalmazott. A rendőrség le-tartóztatta Draskovics József kereskedelmi ügy-nökököt, az Oberdorfer-féle diszműárkereske-dés alkalmazottját, mert főnöke üzletéből 80 korona értékű diszműárt vitt el. Draskovics az egyik rendőrtisztviselő előtt elmondotta, hogy a rendőrség korán jött érte, mert éppen néhány órával később öngyilkos akart lenni.

A rejtélyes haláleset. Keömléy Pál vizsgálóbíró tegnap utasította a rendőrséget, hogy a napokkal ezelőtt a Via Acquedotto egyik istállójában holtan talált kocsis halál-esete ügyében megindított vizsgálatot szüntesse be, minthogy kétségtelenül megállapították a természetes halált.

Javitóintézetre ítélt leány. A törvényszék tegnap foglalkozott Zajacs Irma Helén cselédeleány ügyével, aki Stojkovic Győző és Degan Fabricius főnökeitől mintegy kétszáz korona értékű kisebb tárgyakat lopott. A bíróság tekintetbe vette, hogy a leány törvénytelen és soha sem érezte a családi otthon melegét, azonkívül tanulatlan s ez enyhíti büneit. A panaszosok Degan és Stojkovic is visszavonták vádjaikat s ezért a bíróság a 15 éves leányt javítóintézetbe való internálásra ítélte.

A kikötőből. Augusztus 31. Ékezett: „Buda II.” magyar Methiélből üresen; „Andrássy” magyar Marseilleből 100 tonna vegyes áruval; „Trieste” osztrák Triesztből üresen; „Kolozsvár” magyar Ravennából üresen; „Mostar” osztrák Triesztből üresen. Indult: „Split” osztrák Metkovitsba 40 tonna vegyes áruval; „Ligure” olasz Bariba 70 tonna fa és 40 tonna cukorral; „Nikitas” görög Calamatába 340 tonna fával; „Alberoni” olasz Velencébe és két bárka 500 tonna fával.

Verekedés az utcán. Tegnap délután nagy csődület volt az Adria palota körül, a Via Zarán. Benedetti Mária 47 éves bari i születésű asszony összeperlekedett Fenak János 45 éves palermói születésű munkással. A szóváltásból tetlegesség lett s csak rendőr tudta a két verekedőt szétválasztani. Mindkettőt bekisérték a rendőrségre.

akik az egészséges bőrápolásra szívesen fektetnek, különösen szeplőtől akar-nak szabadulni s finom, puha bőrt és fehér arcszínt akarnak kapni vagy megőrizni csak

Hölgyek

Bergmann & Co., Tetschen a. E.
Steckenpferd
liliumtejszappanával,
(vesszőparipa védjegy)

mosakodnak. Drbja 80 filléért kap-ható minden gyógyszerüzletben, dro-gériában, illatszertüzletben stb.

Távirat ◀ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, aug. 31. A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl.

Bemutatja a miniszterelnök átiratát, a melyben több törvény szentesítéséről értesíti a Házat. Majd bejelenti, hogy Esztergom és Hont-vármegye, továbbá Temesvár törvényhatósága feliratot adott be az obstrukció ellen. E feliratot azonkívül egy feliratot a felekezeti néptanítók helyzetének a javítása érdekében.

Mádi-Kovács János a feliratoknak a köz-igazgatási bizottsághoz való utalását javasolja. Erre vonatkozólag husznál több képviselő holnapra halasztandó névszerinti szavazást kér.

Elnök ezután bemutat hat kérvényt, a melyek mindegyike a véderő javaslat ellen szól.

Mádi-Kovács János ezeket is a közigazgatási bizottsághoz utaltatja. A kérdés eldöntésére husznál több képviselő névszerinti szavazást és a szavazásnak holnapra való halasztását kéri.

Ezután a soron levő névszerinti szavazások következtek. A Ház azonban csak egy ügyet intézett el szavazással, mert a többi ötöt az ellenzék visszavonta. Erre

Antal Géza munkapárti képviselő mon-dott hosszú beszédet. Hosszasan idéz Kossuth, Justh, Batthyány beszédeiből, amelyekkel annak idején az obstrukciót elítélték. Az ellenzék folyton csak a véderőjavaslat és a kormány ellen agitál, a nemzet bajait és a nép szomorú anyagi helyzetét azonban nem látja.

A bankvita és a folyó évi költségvetés tárgyalása több mint egy félévig elhúzódott. Ez a körülmény tette szükségessé, hogy a véderőjavaslatot nyáron tárgyalják.

Kossuth és Wekerle annak idején maguk is beismerték a véderőjavaslatok fontosságát és szükségességét. Az is hamis állítás — ugymond Antal — hogy a választásokon nem esett szó a haderő fejlesztéséről. A legtöbb képviselőjelölt a választók elé vitte ezt a kérdést és a nemzetnek a haza biztonsága érdekében a javaslatot járó áldozatokat feltétlenül meg kell hozni.

Az ülés folyik.

A kivándorlás ellen.

BUDAPEST, aug. 31. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium intézkedésére Tencsén megyében 159 hold kiterjedésű birtokot fognak vásárolni, amelyet kisebb parcellákra osztva, előnyös áron földműveseknek adnak bérbe. A kormány ilymódon akar a kivándorlásnak gátat vetni. A birtok előbb a jezsuitarend tulajdona volt.

Gautsch budapesti utja.

BÉCS, aug. 31. Gautsch báró osztrák miniszterelnök hétfőn Budapestre utazik, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknél és a kormány többi tagjainál bemutatkozó látogatásokat tegyen. Az osztrák miniszterelnök már hetekkel ezelőtt akart Budapestre utazni, de a felhalmozódott sok munka ebben akadályozta.

Thun herceg a királynál.

ISCHL, aug. 31. Thun herceg, csehországi helytartó, aki nejevel és leányaival tegnap Ischlbe érkezett, ma délelőtt külön kihallgatáson jelent meg a királynál.

A F. M. K. E. elnökváltozása

NYITRA, aug. 31. A felsőmagyarországi közművelődési egyesület a lemondott Batthyány Pál gróf nyitrai püspök helyébe elnökké Krausz István nyitrai főispánt jelölte.

Koleraszünet Budapesten.

BUDAPEST, aug. 31. Ma délelőtt félhivatalosan jelentik, hogy Budapesten és Ujpesten újabb koleragyanus eset nem történt. A tegnapi koleragyanus tünetek közt megbetegedett pénzeslevélhordónál gyomorhurutot állapítottak meg.

A hölgyek örültje.

MEZŐTUR, aug. 31. Fülöp Ferenc, dúsgazdag földbirtokos, a mezőturi 48-as Justházi elnöke megörült és egy budapesti tébolydába internálták. Fülöp hónapokkal ezelőtt elűzte a feleségét és kétes egzisztenciájú nőkkel vette magát körül, akiknek 5000 koronás ékszereket is vásárolt. Nemrég revolvért szerzett és azzal fenyegetőzött, hogy kiirtja Mesőtúr összes előkelő embereit. Fülöpöt csendőrök fékeztek meg.

Megörült századosné.

KASSA, aug. 31. Szempe György 44. gyalogezredbeli százados felesége tegnap délután észrevétlenül eltűnt lakásáról. Mivel hozzártározói attól tartottak, hogy buskomorságra hajló urasszony valami kárt tesz magában, detektiveket küldtek a keresésére. A detektivek a városon kívül egy téglagyár közelében akadtak rá az időközben megörült nőre, akit lakására, onnan pedig Budapestre a lipótmezei tébolydába szállítottak.

Megszökött gyilkos.

KASSA, aug. 31. A kassai törvényszék 12 évi fegyházra ítélte Luznyai Antalt, aki büntetéséből eddig egy évet töltött ki. A rab tegnap éjjel megszökött a fegyházból. — A szökésben segítségére volt szeretője Szabados Anna kávéházi pénztárosnő, aki álkulcsokat és ruhákat csempészett be a Luznyai börtönébe. Luznyai a cellában felvette a polgári ruhákat s fényes nappal kisért a fegyház kapuján. Szökését tegnap este vették észre s nyomban keresni kezdték, eddig azonban nem akadtak még nyomára.

Péter király utazása.

BUDAPEST, aug. 31. Péter szerb király tegnap este Szentpétervár felé való útjában ideérkezett s kevéssel utóbb tovább utazott Kassa felé.

Hegymászók balesete.

CSORBA, aug. 31. Gradlinszky fürdővendég és felesége a közeli hegyeken kirándulást tett. Hegymászás közben egy mélységbe zuhantak, honnan nem tudtak többé kijutni. Szerencsére nem sebesültek meg, de a mélységben huszonnégy óráig vergődtek, míg Huszka Mihály turistavezető rájuk akadt s többekkel együtt kimentette őket veszélyes helyzetükből.

Az osztrák-magyar-török határincidens.

BÉCS, aug. 31. A török határon történt incidensről a következőket jelentik Sarajevóból: A vizsgálati bizottság megállapította, hogy az osztrák-magyar csendőrök törvényszerűen jártak el és csak akkor használták fegyvereiket, amikor a török katonák fenyegető pozícióba helyezkedtek. Minthogy a török lakosságot ez az eset nagyon felizgatta, életbeléptették a szükséges katonai rendszabályokat.

A kolera Máramarosban.

MÁRAMAROSSZIGET, aug. 31. Gorelicuk Cirill Kiseroszországból érkezett utas koleragyanus tünetek közt megbetegedett. A vonatot, amelyen utazott fertőtlenítették.

Megszökött rabkatonák.

ARAD, aug. 31. Tóth István és Langer József közlegények öt év óta voltak elzárva az aradi várfogságban. Tegnap kötélen leereszkedtek, levetették rabruháikat, polgári ruhát vettek fel és megszöktek.

Egész éjjel szuronyos őrzérek keresték a megszökött rabokat, de eddig nem tudták elfogni őket.

A szepesszombati vasuti szerencsétlenség.

LŐCSE, aug. 31. A szepesszombati vasuti szerencsétlenség okozóit, tegnap kinyomozták. A gánóczi állomásfőnököt és két őrt letartóztattak. Az ügyész már betérjesztette ellenük a vádiratot.

A nyomor tragédiái.

BUDAPEST, aug. 31. Bencze István gyárost a felesége el akarta hagyni, mert nem bírta tovább férje mellett a nyomorúságot. A férjet annyira elkésérette az asszony elhatározása, hogy ma rája lőtt és négy revolverlövessel súlyosan megsebesítette. Az asszonyt halálukkal vitték a Rókusba.

Öngyilkos leányok.

LEMBERG, aug. 31. A lizakowi temetőben két szívenlőtt leányt találtak. A két leány hátrahagyott levelében megírja, hogy nem tudnak beleilleszkedni a társadalom életébe s ezért inkább a halálba mennek. A leányoknál sok költeményt és egyéb olvasmányokat találtak.

Tengeri szerencsétlenség.

LONDON, aug. 31. A Grimsbyből indult „Cleaner” angol gőzös az északi tengeren összeütközött egy Cardiffból jövő gőzössel. A „Cleaner” öt matróza vízbe fullt, a többieket megmentették.

Richter mérnök nyilatkozata.

SZALONIKI, aug. 31. Richter mérnök tegnap este visszaérkezett Szalonikiba. A pályaudvaron a külföldi újságírók várták. Richter nagyon lesóványodott, alig áll a lábán s az újságírók kérdéseire ezt mondta:

— Tisztelt uraim, megbocsássanak, ha kérem önöket, hagyjanak békében. Három hónap óta nem volt tiszta fehérnemű rajtam, borzasztó sokat szenvedtem s csak három napot adjanak nekem, hogy összeszedhessem magam. Azután átnézem feljegyzéseimet s átadom a sajtó részére.

Richter roppant összetört. A jól öltözködő fiatalemberből a rabság alatt egy hosszú szakállu aggastyán lett.

Baleset a repülőtéren.

PÁRIS, aug. 31. A le-mansi repülési versenyeknél tegnap súlyos baleset történt. Dutrieux Helén női pilóta kétfedelű repülőgépén egy utassal felszállott, de egy erős fordulat miatt a gép neki ment a teret környező fának és lezuhant. A lezuhanó aeroplán husz nézőt és két utasát is megsebesítette.

Tűzzel a nézők ellen.

PÁRIS, aug. 31. A Le Mans és Tours között vezető vasut töltésére sok ember felmászott, hogy a repülőtéren rendezett felszállásokat végignézhessék. Az állomásfőnök felszólította a nézőket, hogy hagyják el a pályatestet, de senki sem akart elmenni. Erre az állomásfőnök megparancsolta egy őrnek, hogy a töltés körül tüzet rakjon. Az őr teljesítette a kötelességet, a radikális intézkedésnek azonban súlyos következménye lett. Több asszony és gyermek a lángoktól megégett. A

vasuti őrt és az állomásfőnököt meg akarták lincselni s csak nagynehezen tudtak a tömeg dühe elől elmenekülni. A két vasuti alkalmazott ellen megindították az eljárást.

Óriási katasztrófa egy hidépítésnél.

BERN, aug. 31. A Sanct Moritz és Schuls között épülő vasut hidépítésénél óriási katasztrófa történt. A nehéz vashid, amelyet az Inn folyó felett építenek, összeomlott. A szerencsétlenség pillanatában harminc munkás dolgozott a hidon. Ezek közül tizenöt meghalt, öt súlyosan, tíz másik munkás pedig könnyebben megsebesült. A szerencsétlenül jártak mind nős és családos emberek.

GENF, aug. 31. A Brail mellett történt katasztrófa színhelyére mindenünnen segítségeket küldenek. A katasztrófa igazi okát nem lehet megállapítani, mert a hatalmas vashid, melynek ma kellett volna teljesen elkészülni, biztos alapokon állott. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak.

A törökországi kolera.

SZALONIKI, aug. 31. Monasztírban tegnap 36 kolerahaláleset és 26 haláleset történt. Mintegy ezer család elhagyta a várost. A katonaság között 13 koleraeset fordult elő. A kolera egészen Ochridáig terjed ki, ahol tegnap 7 eset fordult elő. Valonában 17 halálesetet állapítottak meg.

Novibazárban a tömeg áttörte az egészségügyi kordonokat és szétrombolta a járványbarakkokat. A városban legutóbb 47 kolerahaláleset történt. Szalonikiben a Monasztír elleni vesztegzárat 48 órával meghosszabbították.

Igyék naponta 1-2 palack

Dupla-malátasört,

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőződe” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palackokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csaprol kimérve minden előkelő étteremben.

Uj cselédközvetítő

iroda nyílt meg az Andrásy-utca és Remai-utca 4. számú ház sarkán.

Szives megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

A Leiner-gyárat felgyújtják.

BUDAPEST, aug. 31. Egy hírforrás szerint a budapesti Leiner-féle enyvgyárat, ahol a kórokozók történtek, az újpesti városi tanács költségére felgyújtják, hogy a további veszélyek elkerüljenek.

A skuptina felosztása.

BELGRÁD, aug. 30. A lapok jelentése szerint a skuptinát Péter király Pétervárról visszavonása után rövid ülészakra egybevonja s azután felosztja. Az új választásokja rövididebb időn belül megtörténnek.

India leggazdagabb hercege.

LONDON, aug. 31. Kalkuttából érkezett híradás szerint Nisam Heiderabad, a leggazdagabb indus herceg meghalt. Évi jövedelmének millió korona volt s birtoka olyan nagy kiterjedésű, mint egész Anglia és Írország.

Az ellopott Mona Lisa.

PÁRIS, aug. 31. Egy műbarát a Louvre-ban ellopott Mona Lisa visszaszerzésére ötven ezer francot tűzött ki. A képnek teljesen nyoma sem volt.

Használt üzletberendezést vesznek

Róth Sándor

Via Giuseppe Giusti 2. szám.

Lederer penzio Abbazia. Absburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Világítás. Árnyas kert. Gyönyörű látás a tengerre. Szoba és ellátás koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Borhegyi-BORVIZ
A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.
Főraktár: Brazzoduro G. cégnél, Fiume
Telefon 495.

ADRIA" szálló és étterem

FIUME
MICH és ADRIA UTCA (ZMAJIC PALOTA)
A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és villanyos világítással.
Német és olasz konyha.
Hamisítatlan borok. - Elsőrangú sör.
Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

Hotel Trocadero

nagy étteremmel
(Vence) a Lidón (Vence)
Elsőrendű új ház a főtutól jobbra, modern komforttal berendezett szobák fürdővel berendezve. Orvos a házban. Penzió és étlap szerinti étkezés.
Tulajdonos:
Tagliapietra Giovanni.

**„DE LA VILLE“
SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ. TELEFON 521.**

A legkényesebb ízlet szerint átalakított kávéház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kitűnő italok, jó magyar borok. Estenként KOVÁCS JÓZSEF jóművész kaposvári cigányzenekara és RÁCZ KÁROLY budapesti kishögösszóló hangversenyeznek.
TULAJDONOS:
BUDAI KAROLY

Főzőn készletre

Egyszerű, szilárd, megbízható.
Takarékos, célszerű.

Csak a Weck-féle eredeti frissen tartó készületek és üvegek teszik lehetővé a természetes életmódot
1,000.000-n felül használatban
Nagy idő-, fáradság- és költség megtakarítás.
Gyümölcskonservek cukor-nélküli berakása.
Állandóan készletben étkezés, betegétel és gyermekek berendezés.
Részletes tudnivalókat ingyen küld Weck J. főosztályi vállalata: Müller Károly, M. Schönberg N: 153.

Catti György utóda

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.
Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló
a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló
Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.
Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Német kisasszony

délutánra gyermekek mellé kerestetik. Jelentkezni lehet délután 1—3 óra között Adria palota IV. emelet 16.

Nevelőnő

kerestetik azonnali belépésre három gyermek mellé; olyanok kik az olasz mellett a magyar vagy német nyelvet bírják előnyben részesülnek, fizetés megállapodás szerint. Ajánlatok „Olasz“ jelszó alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart“

Fiuménak legélénkebben szerkesztett és legjobban informált napilapja jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiuménak és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi magyar napilapja

„A TENGERPART“

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámához viszonyítva igen mérsékeltek.

Előfizetési árai:

Egy évre	K. 24.—
fél évre	„ 12.—
negyedévre	„ 6.—
egy óra	„ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART“

házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume.
Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.
[a Hungaria szálló mögött.]
Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hélig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

TURINI NEMZETKÖZI KIÁLLITÁS 1911.

A S. A. L. V. E. vezetése és a kiállítás Végrehajtó Bizottságának ellenőrzése alatt álló

SZÁLLODÁK

Minden modern kényelem. Egyenesen szállóknak készült épületek.

Új berendezés. — Központi fűtés. — Villanyvilágítás. — Fürdők. — Autóautó az állomáson.

Grand Hôtel Victoria - - ELSŐRENDÜ - -
VIA MARIA VITTORIA 33, a város központjában.
250 szoba. Szalon. 2 Lift. Étterem. Szobák fürdővel. Garage.

Grand Hôtel de l'Exposition ELSŐRENDÜ
VIA SALUZZO 34. Öt percre a közp. pályaudvartól és a kiállítástól.
150 szoba. Szalon. Lift. Étterem.

Hôtel Dora
CORSO S. MAURIZIO, a királyi palota kertjével szemben.
Turin legnagyobb szállója.
500 szoba. 20 Szalon. Lift. Fürdők. Étterem.

Hôtel Meublé des Nations
VIA MADANA CRISTINA 15. Központi fekvés, közel a kiállításhoz.
80 szoba és terem. Felvonó. Fürdők.

Hôtel Meublé Donizetti
VIA DONIZETTI, a VIA ORMEA sarkán, 5 percre a kiállítástól.
100 szoba. Szalonok.

Hôtel Valentino .. MÁSODRENDÜ
VIA ORMEA 38, a kiállítás bejárata mellett.
85 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Stupinigi
VIA S. SECONDO, a VIA FILANGERI sarkán, az állomás mellett.
50 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Crimée
VIA MONCALIERI 61, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben
a domb alján.
75 szoba. Szalonok. Garageok.

Hôtel Pension Eridano
VIA MONCALIERI 63, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben,
a monumentális hid és a domboldal kertje mellett.
70 szoba. Szalonok. Étterem. Bar.

Hôtel Regina MÁSODRENDÜ
CORSO REGINA MARGHERITA, a CORSO FARINI sarkán. Remek kilátás a
dombokra és az alpesekre. Az Antonelliana múzeum és a Pó mellett.
500 szoba. — Nagy terem ünnepek és bankettek számára. — Lift.
Étterem.

Felvilágosítások és szobamegrendelések végett következő címhez tessék fordulni:
Direction Générale des Hôtels de l'Exposition
Turin Via Arcivescovado 1 a. I. étage. Telefon 44-38. Sürgőnycím: SALVE.

TUDJA MEG,

hogy a „Magyar Fürdőkalauz“ 1912. évi impozáns hetedik kiadása
január havában közjegyzőileg igazolt negyvenezer példányban
küldetik ingyen széjjel és megkapja

Magyarországon

minden orvos, fogorvos, ügyvéd, gyógyszerész, egyesület, olvasó- és
társaskör, fürdő- és nyaralóegyesület, penzio, szanatórium, kórház,
vendéglő és kávéház, szálloda, nemkülönben elhelyeztetik egész éven át

MINDEN

vasuti- és hajófülkében, háló és étkezőkocsiban, vasuti- és hajó-váróter-
mekben. Az óriási és praktikus terjesztés révén a nagy munka sok millió

EMBER

kezében fordul meg, tehát hirdetési rovata eredményt illetőleg felülmúl
minden más reklámot. Irjon haladéktalanul egy ingyenes hirdetési
prospektusért, mert időt és pénzt veszít, ha hirdetése nem jelenik meg
a „Magyar Fürdőkalauz“ 1912. évi kiadásában.

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ“ kiadóhivatala, Budapest, VI., Eötvös u. 36.

„Mercur“ könyvnyomdai műintézet

Fiume

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Rönyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlással vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

„A TENGERPART“

telefonszáma

229

Ha előfizetni akar, vagy
hirdetni valója van
hivja fel ezt a számot

229**Mayerhofer Lipó**

Della Motta utódja

Via Lod. Kossuth 19—20 sz.

TELEFON 443.

Új butorok nagyban
érkezése

Értesitem a t. vevőközönséget
hogy raktáraitam új modern
első gyárakból származó ma-
fényezett,- sárgaréz,- vas
egyéb butorokkal felfrissítet-

Jutányos árak.

Kárpitos és asztalos munkák
elvégeztetnek.

Cement és műtéglaiipar.

Ajánlja a m. t. közönségnek különösen pedig a
mérnök, építész és építővállalkozó uraknak saját készit-
ményeit: cementesöveket, téglagyártmányokat, működés-
csöket, s általában lépcső-készítményeket, kapuoszlopokat,
korlátos erkélyeket, terraszokat, virágcserepeket fürdő-
dokat és kéménykiégészítő szerkezeteket.

Elvállal mindenféle cement-, kréta-, szobrász-, gipsz-
valamint egyéb disz munkákat és általában szobrászati
munkálatokat.

Nagy raktár építési anyagokban. Portland és román
cement, kréta és fedőlemez stb.

Iroda:

Berl és Klein - Fiume

Telefon 525.

cégnél

Telefon 525

Cantrida fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy
árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan
borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés
Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután
katonazené.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcso fürdőbérletjegyek.

Comfortable PARK HOTEL MILANO

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centraléval (közp. pályaudv.)

Teljesen újalakítva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!

Modern kényelem!

Mérsékelt árak!

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás
(manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations
massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltá-
volítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvégeztet-
tatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában
is elvégeztetnek.

Nyomatott „Mercur“ nyomdájában Fiume